

Nr 31.

Ankom till riksdagens kansli den 12 mars 1926 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bidrag till täckande av kostnaderna för Hans Kungl. Höghet Kronprinsens och Hennes Kungl. Höghet Kronprinsessans tillämnade besök i Amerika jämte i ämnet väckta motioner.
(1:a avd.)

I en till riksdagen avlåten, den 19 februari 1926 dagtecknad proposition (nr 130), vilken för förberedande behandling hänvisats till statsutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att såsom bidrag till täckande av kostnaderna för Hans Kungl. Höghet Kronprinsens och Hennes Kungl. Höghet Kronprinsessans tillämnade besök i Amerika må av det i riksstaten för budgetåret 1925—1926 uppförda förslagsanslaget till oförutsedda utgifter tagas i anspråk ett belopp av 50,000 kronor.

Vidare hava till utskottet remitterats två motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *C. Winberg*, nr 257, däri hemställts, att Kungl. Maj:ts proposition nr 130 icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda, och den andra inom andra kammaren av herr *H. Molander m. fl.*, nr 380, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 130.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina framställningar, får utskottet hänvisa till motionerna.

År 1918 framlades i Förenta Staternas kongress förslag om uppförande av ett monument i Washington över vår landsman John Ericsson. Kongressen biföll framställningen och anslog medel för ändamålet. Monumentet, som är rest i Potomac Park nära Lincoln-monumentet, är avsett att invigas den 29 maj innevarande år.

Redan tidigt framfördes från många håll önskvärldheten av att vid det tillfälle, då Förenta Staterna komme att på ett så högtidligt sätt hylla en svensk man, tillförsäkra sig närvaron av framstående representanter från Sverige och då i främsta rummet medlemmar av det svenska konungahuset. Denna tanke vann omedelbart den varmaste anslutning, men därvid växte också bland svensk-amerikanerna fram en stark och allmän önskan, att, i fall

ett sådant besök kunde förverkligas, det även skulle utsträckas såväl till olika svenskbygder i landet som till andra platser i Förenta Staterna.

Nu har genom Förenta Staternas härvarande minister från en av svensk-amerikaner bildad femtiomannakommitté, The John Ericsson Memorial Committee, framförts en inbjudan till Hans Kungl. Höghet Kronprinsen och Hennes Kungl. Höghet Kronprinsessan att närvara vid monumentets invigning. Därest resan kan komma till stånd, är densamma avsedd att anträdas från Göteborg den 18 maj 1926. Från Amerika kommer hemresan att företagas över Japan, Kina och Indien. I resan skola, förutom kronprinsparet, jämväl vissa andra personer deltaga.

Departementschefen har framhållit, att för möjliggörande av den tillämnade resan behövde ett bidrag av statsmedel lämnas till täckande av de med besöket i Amerika förenade kostnaderna. Enligt verkställda beräkningar syntes detta bidrag böra bestämmas till 50,000 kronor. Då kostnaderna i fråga fölle på innevarande budgetår, syntes lämpligen anslaget till oförutsedda utgifter böra för ändamålet anlitas, vartill emellertid erfordrades riksdagens medgivande.

*Utskottets
yttrande.*

Under erinran om att det begärda bidraget avses för att från Sveriges sida erhålla en värdig representation vid invigningen av ett monument i Washington över John Ericsson, får utskottet tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet, som alltså anser sig böra avstyrka de i ämnet motionsvis gjorda yrkandena, får hemställa,

att riksdagen i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Winbergs samt herr Molanders m. fl. ovanberörda motioner (I: 257 och II: 380) må medgiva, att såsom bidrag till täckande av kostnaderna för Hans Kungl. Höghet Kronprinsens och Hennes Kungl. Höghet Kronprinsessans tillämnade besök i Amerika må av det i riksstaten för budgetåret 1925—1926 uppförda förslagsanslaget till oförutsedda utgifter tagas i anspråk ett belopp av 50,000 kronor.

Stockholm den 12 mars 1926.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, A. C. Lindblad, Oscar Olsson, J. L. Widell, J. Nilsson* i Malmö, *O. Bergqvist, E. J. G. Rosén, P. A. Bergström, J. Jeansson, A. R. Rooth, C. A. Carlsson* i Gävle och *Alexander Nilsson*;

från andra kammaren: herrar *K. V. Rydén, A. Wiklund, L. J. Carlsson-Frosterud, P. M. Olsson* i Blådinge, *A. Å. Törnkvist* i Karlskrona, *E. Kristensson* i Göteborg, *J. Jönsson* i Revinge, *O. Nilsson* i Örebro, *B. F:son Holmgren, J. Olofsson* i Digernäs, *E. G. E. Eriksson* i Stockholm och *G. Strindlund*.

Reservation

av herr *J. Olofsson* i Digernäs, som ansett, att utskottet bort hemställa om avslag å Kungl. Maj:ts förslag.
